

Leo Trotskij

De kryddstarkaste rätterna återstår

1936

Nedan återges två artiklar. Den första som ursprungligen publicerades i *Bulleten Oppozitsii* [Oppositionsbulletinen], nr 50, maj 1936, handlar om den tilltagande repressionen mot oppositionella bolsjeviker. Trotskij hänvisar där bl a till värdefull information som fåtts av kroatien Ante Ciliga som själv hamnat i fångläger.

Artikeln följs av en kritisk kommentar till Ciliga, för att denne, enligt Trotskijs uppfattning, hade hamnat i olämpligt politiskt sällskap.

I kamrat Ciligas artikel ”Kampen för att lämna” (*Bulleten Oppozitsii*, nr 49) finns en redogörelse för de tortyrmetoder som GPU utsatte en viss sjöman för i syfte att tvinga fram ett erkännande om att han deltagit i ”en påhittad komplott mot Stalin”.¹ De lämnade sjömannen ifred först när han blivit ”halvt galen”. Detta faktum förtjänar den allvarligaste uppmärksamhet.

Hela serien av offentliga politiska rättegångar i Sovjetunionen har visat hur villigt vissa av de anklagade erkänner brott som de uppenbarligen inte begått. De anklagade som i rätten verkar spela en inlärd roll kommer undan med lindriga, ibland avsiktligt falska straff. Det är just i utbyte mot denna eftergivenhet från lagens sida som de avgav sina ”erkännanden”. Men varför behöver myndigheterna påhittade konspirationer? Ibland för att dra in en tredje part, som man vet inte är inblandad i ärendet; ibland för att dölja sina egna brott, såsom blodigt förtryck som inte kan rättfärdigas av någonting; eller slutligen för att skapa ett klimat som gynnar den bonapartistiska diktaturen.

På grundval av officiellt material, har vi redan visat att Medved, Jagoda och Stalin spelade en uppenbar och direkt roll i mordet på Kirov. Förmodligen ville ingen av dem att Kirov skulle dö. Men de lekte alla med hans liv och försökte skapa en komplott inför förberedelserna av terrorhandlingen – med ”deltagande” av Zinovjev och Trotskij.

Zinovjevs vittnesmål vid rättegången var uppenbarligen undvikande, vilket var resultatet av en tidigare överenskommelse mellan åklagare och de anklagade: det var uppenbarligen endast på detta villkor som Zinovjev fick löfte att få behålla livet.

Att tvinga fram fantastiska vittnesmål mot sig själva från de anklagade, för att i förlängningen slå mot andra, har sedan länge varit GPU:s system, det vill säga Stalins system.

Men varför måste man iscensätta ett attentat mot Stalin 1930? Och varför drogs en sjöman in i affären? Vi har inga bevis i detta avseende utom några rader i kamrat Ciligas artikel. Vi kommer ändå att ta risken att lägga fram en hypotes.

1929 förvisades författaren till dessa rader till Turkiet. Kort därefter fick han besök i Konstantinopel av Blumkin, som betalade för besöket med sitt liv. Vid den tiden gjorde Stalins avrättning av Blumkin ett förödande intryck på många kommunister, både i Sovjetunionen och i andra länder. Utomlands inrättades det bolsjevik-leninistiska centret vid den tiden, och

¹ Denna artikel var tu-delad, där den första delen publicerades i *Oppositionsbulletinen* nr 48 (i februari 1936) under rubriken ”I kampen för att lämna Sovjetunionen”. Artikeln publicerades även (i 3 delar) i amerikanska tidskriften *New Militant* (i februari och april 1936), där 1:a delen hade den långa rubriken [Describes Wrecking of Jugoslav C.P.; Tells of Opposition Struggle in the Soviet Union](#).

Oppositionsbulletinen och andra publikationer började ges ut. Under dessa förhållanden hade Stalin ett akut behov av ett ”försök”, särskilt ett slags försök vars spår skulle leda över gränsen och där Blumkin kunde vara inblandad, eller, mer exakt, hans spöke kunde vara det. För detta ändamål skulle en sjöman passa utmärkt, särskilt om han gjorde resor mellan en sovjetisk hamn och Konstantinopel. Sjömannen kunde ha arresterats av en slump – för oförsiktigt prat, för att ha läst olaglig litteratur eller helt enkelt för smuggling: vi vet ingenting om denna sjöman. De hotade honom, möjligen med flera års fängelse. Men den uppfinningsrike Jagoda lovade honom frihet och alla möjliga andra förmåner om han skulle vittna om att Blumkin, på Trotskijs order, hade dragit in honom i en konspiration mot Stalin. Om affären hade lyckats skulle Trotskijs exil och avrättningen av Blumkin ha klarats av med ett enda slag. Men då uppstod problemet: sjömannen blev ”halvt galen”.

Vår hypotes är bara en hypotes. Men den passar helt och hållet in på Stalins moraliska karaktär och politiska metoder. ”Den här kocken”, sade Lenin i en varning mot Stalin, ”kommer bara att laga kryddstarka rätter.” Men givetvis kunde inte ens Lenin i februari 1922, när dessa ord yttrades, förutse vilket djävulskt kök som Stalin skulle bygga på bolsjevikpartiets grundvalar.

Nu är det 1936. Stalins metoder är desamma. De politiska faror han står inför har ökat. Stalins och Jagodas tekniker har förbättrats genom erfarenheterna av flera misstag. Därför ska inte hysa några illusioner: de starkaste rätterna återstår fortfarande!

Om kamrat Ciligas artiklar

3 juni 1936

(*Bulleten Oppozitsii*, nr 51, juli-aug 1936.)

När vi publicerade kamrat Ciligas första artikel noterade vi att författaren vid den tiden inte var medlem i något parti. I sin artikel i *Bulleten*, nr 49, angav kamrat Ciliga kortfattat att hans syn på Sovjetunionen tillhörde den ”yttersta vänstern”. Samtidigt anser kamrat Ciliga att det är möjligt att samarbeta med mensjevikerna. Den revolutionära rörelsens historia är full av exempel på ultravänsterister som närmade sig opportunisten . . . från den andra änden av spektrumet. Det säger sig självt att vår *Bulleten* inte kan ha några politiska medarbetare gemensamt med mensjevikiska publikationer. Vi är därför tvungna att upphöra med publiceringen av kamrat Ciligas artiklar.

Vi upprepar än en gång: kamrat Ciligas politiska vacklan minskar naturligtvis inte på något sätt betydelsen av den utomordentligt viktiga information som, tack vare honom, har blivit världens arbetares egendom.

Lästips

Tidsdokument:

Trotskij:

[Ja eller nej? Ett första svar på mordet på Blumkin](#) (1930)

[Det byråkratiska självbevarandets terror](#) (1935)

[Stalins revolutionära fångar och världens arbetarklass](#) (1936)

Ante Ciliga:

[Komintern i Jugoslavien](#) och [De första terrorsträttegångarna mot kommunisterna](#) (1937)

Historiska arbeten

Pierre Broué: [Trotskisterna i Sovjetunionen \(1929-38\)](#) och [Oppositionen i partiet mot Stalin \(1930-32\)](#) och [den första Moskvarättegången](#)

Mer om Blumkin-affären:

Isaac Deutscher: [Den förvisade profeten](#), kap 2. "Förnuft och oförnuft", s. 52-57.

Victor Serge: [En revolutionärs minnen](#), kap. 7 "Motståndets år", s. 148ff

Eng. Wikipedia: [Yakov Blumkin](#)